

AANPAK COMPLEXE PROBLEMATIEK

Jaarverslag 2015

Veiligheidshuis Baronie Breda

Inhoud

Voorwoord	5
1. Veiligheidshuis in vogelvlucht.	7
2. Aanpak complexe problematiek	11
2.1 Maatwerk complexe problematiek	11
2.2 Casusoverleg	21
3. Veiligheidshuis: een netwerk	29
Financiële verantwoording	33
Bijlage (Partners)	34

Voorwoord

Een flinke uitdaging

In 2015 stond het Veiligheidshuis voor een flinke uitdaging. Onze professionals hadden de opdracht om zich te focussen op de meest complexe problematiek op het terrein van de sociale veiligheid. Terwijl we al jaren steeds meer zaken oppakten, betekende het nu juist minder. We moesten reorganiseren; het oude loslaten en het nieuwe omarmen. Dat was een behoorlijke klus.

Vanwege de financiële crisis, bezuinigingen, maar vooral ook de transities in het sociaal domein en de centralisaties bij justitie en politie, is het veld van straf en zorg geheel veranderd. Organisaties zijn opnieuw ingericht. Er zijn nieuwe of vernieuwde samenwerkingsverbanden ontstaan voor structureel bilateraal overleg, zoals Centra voor Jeugd en Gezin en Sociale Wijkteams. In principe voldoen die aan alle behoeften. Daarom zijn in het Veiligheidshuis niet meer alle zaken besproken, maar is vooral ingezet op vraagstukken waarbij men binnen de reguliere 'eigen' keten niet voldoende tot een duurzame, doeltreffende oplossing kan komen.

Loslaten en vastpakken

Voordat het Veiligheidshuis echter de minder complexe zaken kon loslaten, moest duidelijk zijn hoe er in de nieuwe structuren gewerkt zou gaan worden en in hoeverre de vernieuwde samenwerkingsverbanden al in staat waren om zaken zelf op te pakken. Die duidelijkheid is er in toenemende mate gekomen. Dat heeft ertoe geleid dat er in het voorliggend veld vormen van triage zijn ingericht, waar zaken worden gewogen en rechtstreeks doorgezeten naar professionals in het sociaal domein of in de justitiële keten. Daardoor zijn er in het Veiligheidshuis minder zaken besproken.

Om de meest complexe zaken op te kunnen pakken, is er in samenwerking met de Maatschappelijke Steunsystemen, Veilig Thuis, politie en Openbaar Ministerie een nieuwe werkwijze ontwikkeld. Deze zaken worden nu met extra aandacht en extra energie opgepakt. Professionals in het Veiligheidshuis leveren maatwerk. Zij geven een creatieve impuls, tonen daadkracht en komen met doelgerichte oplossingen. Waar nodig schalen ze de problematiek op. Zo lukt het hen om het verschil te maken.

Het gaat goed en het kan nog beter

Het kan nog beter. Het komende jaar willen we het ingezette traject voortzetten. We zullen signalen van bestuurders omzetten naar aanpak op straat. Professionals in het veld zullen we helpen wanneer zij te maken hebben met de meest complexe problematiek. Aan onze besturen zullen we het laten weten als er andere regels nodig zijn om nieuwe problemen het hoofd te bieden. We hebben er zin in!

Ro Kartodirdjo
manager Veiligheidshuis

1. Veiligheidshuis in vogelvlucht

In dit hoofdstuk aandacht voor het ontstaan van de Veiligheidshuizen en de veranderende functie in de loop van de jaren. Aangevuld met een lokale toelichting: waaruit bestaat Veiligheidshuis Baronie Breda en wat gebeurt daar allemaal?

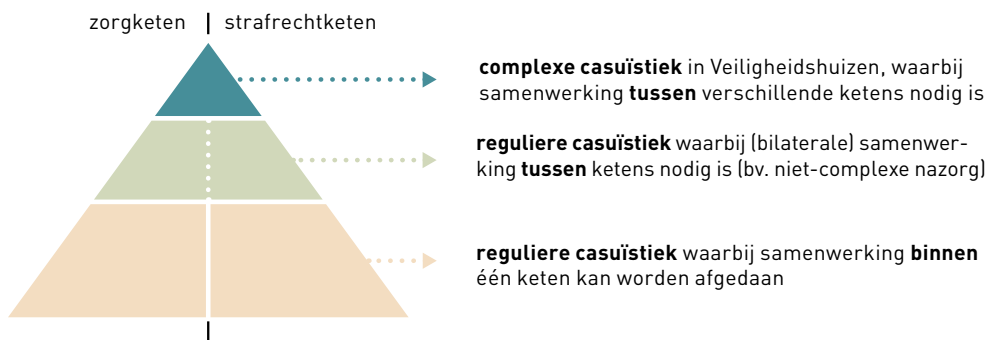
2006: Focus op hoofdthema's

Sinds 2006 is er in Breda een Veiligheidshuis. Inmiddels zijn er in Nederland 33 Veiligheidshuizen. Veiligheidshuizen zijn ontstaan naar aanleiding van het beleid Justitie in de Buurt nieuwe stijl (2003). Dit beleid komt voort uit het beleid Justitie in de Buurt (1997); in de uitvoering hiervan werkten een aantal justitiepartners (vooral het Openbaar Ministerie en de politie) samen bij de aanpak van lokale veiligheidsproblemen. In een later stadium werden zorgpartners toegevoegd aan de samenwerking rondom deze aanpak. Dit was de start van de Veiligheidshuizen.

De aanpak van Veiligheidshuizen is in het begin gericht op de hoofdthema's jeugd(criminaliteit), veelplegers en huiselijk geweld. Binnen deze thema's heeft Veiligheidshuis Breda drie centrale doelen; het voorkomen van eerste delicten, het terugdringen van recidive en het bieden van passende zorg aan het slachtoffer.

Professionals van justitie- en zorgpartners werken samen aan deze thema's en doelen. In Breda wordt er vanuit één fysieke locatie gewerkt. Dit zorgt voor een slagvaardige samenwerking. De lijnen zijn kort.

Bron: Evaluatie justitie in de buurt nieuwe stijl, WODC, ministerie van Justitie, 2008

Verhouding complexe casuïstiek in het Veiligheidshuis ten opzichte van reguliere samenwerking

Bron: Landelijk Kader Veiligheidshuizen, ministerie van Veiligheid en Justitie, januari 2013

2013: Verschuiving naar complexe problematiek

In 2013 verschijnt het Landelijk Kader Veiligheidshuizen. Hierin wordt de doorontwikkeling van Veiligheidshuizen beschreven. De focus ligt op de aanpak van complexe problematiek. Een indeling op de thema's jeugd(criminaliteit), veelplegers en huiselijk geweld is niet meer vanzelfsprekend. In Veiligheidshuis Baronie Breda bieden specialisten ondersteuning in casussen waar professionals binnen de reguliere 'eigen' keten niet voldoende tot een duurzame en doeltreffende oplossing komen. Deze casussen zijn uitsluitend op te lossen door intensieve samenwerking tussen de verschillende ketens straf (politie en justitie), zorg (organisaties zorg en welzijn) en bestuur (gemeenten).

"Coördineren van de samenwerking tussen verschillende ketens straf, zorg en bestuur."

Naast de aanpak van complexe problematiek, worden er diverse vormen van casusoverleg gehouden in het Veiligheidshuis.

Het Veiligheidshuis heeft een netwerkfunctie voor professionals uit de ketens straf, zorg en bestuur en biedt faciliteiten aan hen aan.

Functie en doelstelling van Veiligheidshuizen;

Het Veiligheidshuis is een netwerk-samenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden.

De doelstelling van de samenwerking in Veiligheidshuizen is het bijdragen aan veiligheid(sbeleving) als onderdeel van

het integrale veiligheidsbeleid: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

(Bron: Landelijk Kader Veiligheidshuizen, ministerie van Veiligheid en Justitie, januari 2013)

Organisatie

Het Veiligheidshuis is gevestigd in het centrum van Breda. District de Baronie is het werkgebied en bestaat uit elf gemeenten. Er is een vaste kern van veiligheidshuispersoneel bestaande uit de manager, regisseurs complexe problematiek en een team van administratieve ondersteuners. Daarnaast zijn organisaties uit de ketens straf, zorg en bestuur structureel vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis. Met hen is een convenant afgesloten, waarin samenwerkingsafspraken beschreven zijn. Deze partners zijn vermeld in de bijlage. Sommige organisaties zijn incidenteel aanwezig in het Veiligheidshuis, wanneer hun expertise in een bepaalde casus gewenst is.

Ontwikkelingen partners

In de afgelopen jaren kregen diverse partners van het Veiligheidshuis te maken met veranderingen.

Een voorbeeld hiervan is de transformatie van het Sociaal Domein: met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp, ondersteuning en participatie. Waar zij eerst een deel van deze taken hadden, zijn zij nu verantwoordelijk voor het gehele Sociaal Domein. Het programma 'Gemeenten van de Toekomst' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in 2015 gemeenten al ondersteund bij de transformatie en zal dit in 2016 blijven doen.

Verder zijn per 1 januari 2015 het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) samengevoegd tot één integraal advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK): Veilig Thuis. In Nederland zijn inmiddels 26 regionale vestigingen van Veilig Thuis. Veilig Thuis West-Brabant is sinds januari 2015 operationeel. In de wet is vastgelegd welke stappen gezet worden door Veilig Thuis. De stappen die relevant zijn voor het Veiligheidshuis worden beschreven op pagina 21 (daling aantal casussen).

In het Justitieel Domein vond een centralisatie plaats. De reorganisatie bij het Openbaar Ministerie leidde tot een nieuwe gebiedsindeling; de parketten Zeeland en West-Brabant zijn gefuseerd. De politie had ook te maken met een reorganisatie; de omvorming van een regio politie naar een Nationale Politie.

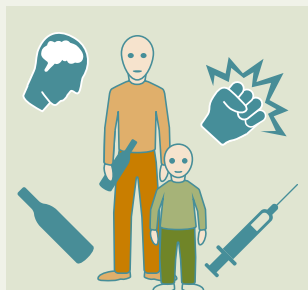

2. Aanpak complexe problematiek

2.1 Maatwerk complexe problematiek

Voor de aanpak van complexe problematiek is in 2015 een team complexe problematiek aangesteld. Dit team bestaat uit drie regisseurs; twee procesregisseurs en een informatieregisseur. In dit hoofdstuk wordt omschreven wanneer professionals een beroep kunnen doen op het team complexe problematiek. Ook komt de werkwijze aan bod, gevolgd door een aantal praktijkvoorbeelden. Tot slot wordt de meerwaarde van het inzetten van de regisseurs benoemd.

Professionals uit de ketens zorg, straf en bestuur kunnen een complexe casus aanmelden bij de regisseurs wanneer de reguliere aanpak vastloopt. De problematiek overstijgt het eigen werkteerrein van de betrokken professionals. Meestal voldoet de casus dan ook aan de volgende criteria:

mensen hebben problemen op meerdere leefgebieden die leiden tot crimineel of ernstig overlastgevend gedrag

&

het probleem wordt beïnvloed door of heeft impact op het gezin en/of de sociale leefomgeving

&

samenwerking tussen de verschillende domeinen justitie, zorg en gemeenten is nodig voor een effectieve aanpak

of

er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek die een keten overstijgende aanpak vraagt

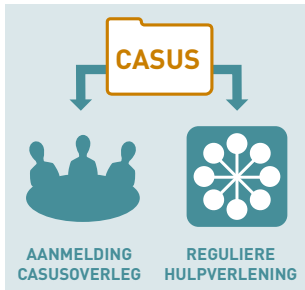
Waarom werkt de reguliere aanpak niet altijd?

- **Onmogelijke levens:** Sommige personen en gezinnen zijn al jarenlang bekend bij verschillende professionals. De problematiek van deze groep cliënten wordt van generatie op generatie overgedragen. Diverse plannen zijn voor deze cliënten bedacht. Ze gebruiken soms ook tactieken om professionals tegen elkaar uit te spelen. De problematiek is niet op te lossen en zal niet over gaan. Deze onmogelijke levens passen niet in het reguliere hulpverleningssysteem. Het is de uitdaging de problematiek beheersbaar te houden.
- **Botsende logica's:** Professionals uit de ketens straf, zorg en bestuur kunnen verschillende uitgangspunten hebben in het hulpverleningsproces rondom een cliënt. De cultuur in de straffketen is vooral gericht op een veilige en rechtvaardige samenleving; de cultuur in de zorgketen stelt de cliënt centraal. Vanwege botsende logica's kan de samenwerking tussen professionals stagneren.
- **Eigenzinnige professionals:** Voor de aanpak van complexe problematiek is de inzet van eigenzinnige professionals nodig. Dit zijn professionals die laten zien dat er soms toch kansen zijn in schijnbaar uitzichtloze situaties. Hiervoor zetten zij hun gedrevenheid in en nemen ze de vrijheid voor het bedenken van alternatieven. Niet iedere professional beschikt over deze eigenzinnigheid. Professionals die deze eigenzinnigheid wel in zich hebben, komen soms in conflict met de grenzen van hun bevoegdheden.

Bron: Onmogelijke levens, botsende logica's en eigenzinnige professionals
- werkboek, Platform31, 19 december 2013

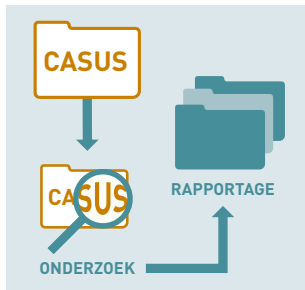
Werkwijze

Als er een casus wordt aangemeld, screenen de regisseurs deze aanmelding. De informatie-regisseur is de eerste schakel in het proces. Deze regisseur houdt zich bezig met het verzamelen en verrijken van de informatie. Dit is een eerste analyse; de complexiteit en de samenwerking in de casus tot nu toe worden beoordeeld. Aan de hand van deze informatie wordt getoetst of de inzet van de regisseurs echt nodig is.

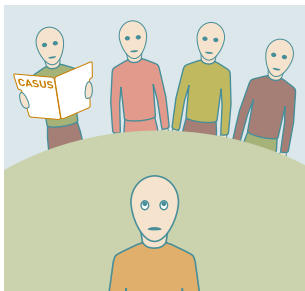
Advies

Soms blijkt na de eerste analyse dat de casus toch binnen de reguliere hulpverlening besproken kan worden of wordt de casus aangemeld bij een casusoverleg. De casus is bijvoorbeeld al bekend bij een organisatie of casusoverleg en deze hulpverlening is voldoende. De regisseurs geven dan een advies aan de professionals.

Rapportage advies

Na een eerste screening kan ook blijken dat de onderliggende problematiek nog niet helemaal duidelijk is. Er volgt dan een uitgebreidere analyse. De regisseurs geven vervolgens rapportage advies aan de betrokken professionals.

Procesregie

Als uit de screening van de informatie blijkt dat de casus zodanig complex is, starten de regisseurs procesregie. Dit houdt in dat ze een netwerkoverleg houden. Hiervoor worden de aanmelder en alle overige betrokken professionals uitgenodigd. De regisseurs werken volgens een systeembenadering; er wordt gekeken naar het hele (gezins)systeem rondom een cliënt. Tijdens het netwerkoverleg wordt er een gezamenlijk plan gemaakt waarin de hulpverlening van de diverse betrokken professionals wordt afgestemd. De uitvoering van het plan ligt bij de professionals. De regisseurs zijn verantwoordelijk voor de monitoring. Hun belangrijkste taak is ervoor te zorgen dat de samenwerking tussen alle betrokken professionals goed loopt. Indien nodig kan het plan in samenspraak worden bijgesteld. Zodra de uitvoering van het plan goed verloopt, wordt de procesregie en daarmee de inzet van de regisseurs beëindigd.

Afhankelijk van de screening worden aanmeldingen door de regisseurs dus opgepakt in de vorm van advies, rapportage advies of procesregie. De regisseurs wonen daarnaast ook casusoverlegvormen bij. Wanneer in zo'n overleg blijkt dat de inzet van de regisseurs nodig is in een bepaalde casus, gaan zij hiermee proactief aan de slag.

Werkwijze in de praktijk

De politie meldt een groep jongeren aan bij de informatieregisseur complexe problematiek van het Veiligheidshuis.

Alle jongeren worden verdacht van het plegen van zware delicten (gewapende winkelovervallen en straatroven). De politie geeft aan dat sommige jongeren bekend zijn bij hen en dat sommigen voor de eerste keer in aanraking komen met de politie. De politie wil graag meer duidelijkheid krijgen over welke organisaties er betrokken zijn bij deze jongeren. Zodat informatie-uitwisseling kan plaatsvinden en er verbinding gelegd kan worden tussen de verschillende domeinen politie/justitie, zorg en bestuur.

De informatieregisseur verzamelt de informatie die bekend is over de jongeren. Het blijkt dat sommige jongeren bij een reguliere hulpverleningsorganisatie bekend zijn. Sommige jongeren krijgen een maatregel Toezicht en Begeleiding door de Jeugdreclassering of Reclassering Nederland opgelegd. In deze gevallen wordt de regie door reguliere hulpverleningsorganisaties opgepakt. Dit is

toereikend en de inzet van de regisseurs is dus niet nodig.

De politie geeft bij de aanmelding aan dat de jongeren niet echt in groepsverband werken. Uit het rechercheonderzoek komt echter wel naar voren dat er verbanden tussen de jongeren zijn. Onder andere blijkt dat deze jongeren allemaal in dezelfde instelling wonen, gewoond hebben of daar op bezoek komen. Deze informatie wordt uitgebreider geanalyseerd. De regisseurs delen hun bevindingen vervolgens met de betreffende instelling. Zij vervullen hierbij een signalerende functie.

Bij een aantal jongeren wordt besloten dat de regisseurs procesregie starten. Er zijn veel verschillende professionals betrokken bij deze jongeren. Procesregie is nodig om te zorgen voor informatie-uitwisseling en verbinding tussen de verschillende professionals, en om afstemming te bereiken over de in te zetten hulpverlening van de verschillende professionals.

Procesregie in de praktijk: twee voorbeelden

Frank

Frank is 16 jaar. Hij is de oudste thuis en heeft nog 3 broertjes en een zusje. Ze hebben niet allemaal dezelfde vader. De biologische vader van Frank is overleden. Moeder krijgt ambulante begeleiding in de thuissituatie, in de vorm van huishoudelijke, praktische en financiële ondersteuning. Er is een kinderschermingsmaatregel uitgesproken over alle kinderen. Frank heeft in het verleden strafbare feiten gepleegd en heeft daarvoor een jeugdreclasseringsmaatregel gekregen. Vanwege persoonlijkheids- en opvoedingsproblematiek woont Frank al 4 jaar niet meer thuis. Hij heeft in meerdere instellingen gewoond.

De politie heeft deze casus aangemeld. Tijdens de aanmelding zit Frank al enkele maanden in de gevangenis voor een gepleegd delict. Er vindt een onderzoek plaats naar de persoonlijkheid en het gedrag van Frank. Frank wil nergens aan meewerken.

De informatieregisseur verzamelt de informatie die bekend is over Frank en zijn familie. Op meerdere leefgebieden zijn er problemen binnen het gezin: moeder en (sommige) kinderen hebben cognitieve beperkingen, er is opvoedingsproblematiek, er zijn financiële problemen en de schoolgang van Frank's broertje verloopt zeer moeizaam. Frank vertoont crimineel gedrag. Door de aanwezigheid van jongere broertjes en een zusje bestaat er besmettingsgevaar. Mogelijk gaan zij het gedrag van hun oudere broer overnemen.

De jeugdreclasseringsmedewerker heeft behoefte aan afstemming met alle betrokken organisaties. De procesregisseur van het Veiligheidshuis organiseert vervolgens een netwerkoverleg met alle betrokken professionals: de wijkagent, een medewerker van het Openbaar Ministerie, de ambulante gezinsondersteuner van moeder, de jeugdreclasseringsmedewerker, de gezinsvoogdijmedewerker en een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming.

Vanwege de strafbare feiten die Frank heeft gepleegd, loopt er momenteel een strafproces. De Raad voor de Kinderbescherming bereidt, samen met de Jeugdreclassering, het strafadvies voor. Daarnaast bekijken zij welke hulpverlening nodig is als Frank uit de gevangenis komt.

Tijdens het netwerkoverleg vindt er informatie-uitwisseling plaats en wordt de in te zetten hulpverlening op elkaar afgestemd. Het is belangrijk dat de verschillende organisaties op de hoogte zijn van het plan van aanpak. De professionals, die betrokken zijn bij Frank's moeder, ondersteunen haar volgens de afspraken uit dit plan. Daarnaast is het van belang dat de verschillende professionals bij zorgwekkende signalen deze informatie snel met elkaar kunnen delen en daarop inspelen. Tijdens het netwerkoverleg ontstaat bij alle professionals het besef dat de hulpverlening van iedere organisatie apart, effect heeft op het totale gezinssysteem.

Johan

Johan (23 jaar), zijn broertje Willem en hun ouders zijn al jarenlang bekend bij verschillende organisaties. De ouders van Johan en Willem zijn pedagogisch, cognitief en affectief beperkt. Willem woont in een begeleide woonvorm bij een zorginstelling. Johan woont zelfstandig. De broers zoeken elkaar vaak op. Johan heeft op veel gebieden problemen. Hij heeft strafbare feiten gepleegd, waaronder diefstal, woninginbraak en het dealen van drugs.

Er is sprake van persoonlijkheidsproblematiek, waarvoor hij is aangemeld bij een forensische psychiatrische instelling. Johan gebruikt drugs. Hij heeft geen vast inkomen waardoor hij financiële problemen heeft. Johan is makkelijk beïnvloedbaar. Hij zit in een crimineel circuit. Dat zorgt ervoor dat de verkeerde personen misbruik van hem maken en hem inzetten om drugs te dealen. Diverse organisaties zijn bij Johan betrokken: reclasseringstoezicht, een instelling voor maatschappelijk werk, de uitkeringsinstantie, de politie, een forensische psy-

chiatrische instelling en bewindvoering. Johan krijgt een bijstandsuitkering. Johan voldoet, vanwege zijn persoonlijkheidsproblematiek, regelmatig niet aan de gestelde eisen van de uitkeringsinstantie. Als gevolg hiervan wordt de bijstandsuitkering van Johan meerdere malen gekort of gestopt. Johan vindt het legitiem om dan door middel van illegale activiteiten aan zijn geld te komen. Eerdere pogingen vanuit het reclasseringstoezicht om samen met de uitkeringsinstantie tot een op maat gesneden aanpak voor Johan's situatie te komen, zijn mislukt. De Reclassering heeft vervolgens de casus aangemeld bij het Veiligheidshuis.

De procesregisseur van het Veiligheidshuis organiseert een netwerkoeverleg met alle betrokken organisaties. In dit overleg is informatie gedeeld, een gezamenlijke analyse gemaakt van de situatie en een plan opgesteld met op elkaar afgestemde hulpverlening vanuit de betrokken organisaties.

Terugblik

De regisseurs zijn in februari 2015 gestart. Zij vervullen een nieuwe functie in het Veiligheidshuis. In de periode mei – juli 2015 is er door GGD West-Brabant onderzoek gedaan naar de rol en positie van de regisseurs. De werkzaamheden en werkprocessen van de regisseurs zijn beschreven. In het afgelopen jaar hebben de regisseurs in diverse casussen procesregie gevoerd. De regisseurs hebben ook advies en rapportage advies gegeven aan verschillende organisaties. Een overzicht hiervan is te vinden in de afbeelding '2015: Maatwerk complexe problematiek in beeld'. Het aantal casussen per gemeente, aantal aanmeldingen per partner, de reden van aanmelding en interventies worden inzichtelijk gemaakt. Daarnaast hebben de regisseurs in de loop van 2015 diverse trainingen gevolgd in het kader van opleiding en vorming. Aan het eind van 2015 zijn functiebeschrijvingen gemaakt voor het profiel regisseur. Voor iedere regisseur wordt een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld.

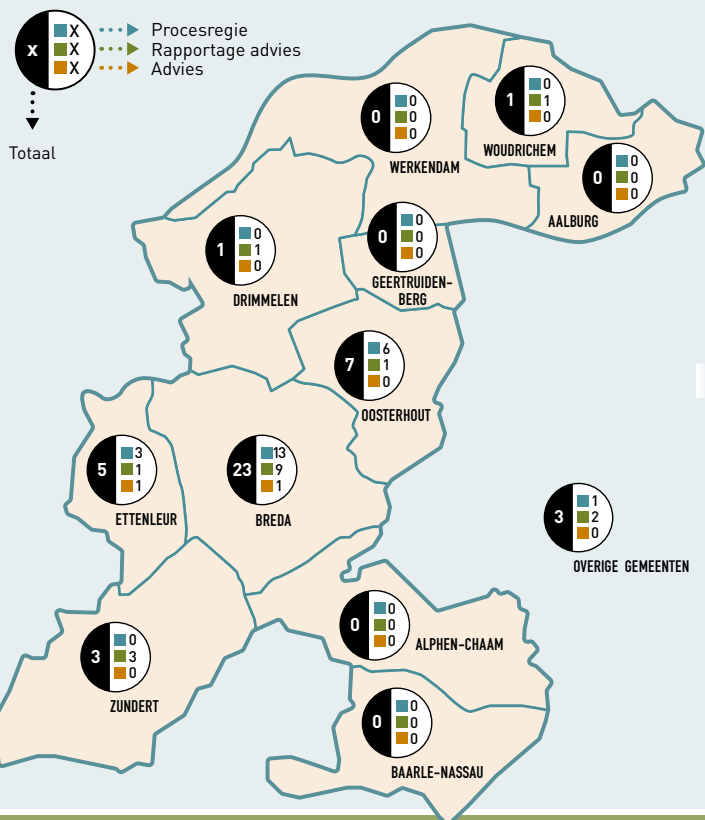
Meerwaarde

Ervaringen uit het afgelopen jaar maken de noodzaak duidelijk van de inzet van het Veiligheidshuis in een casus complexe problematiek. De regisseurs hebben een onderscheidende rol in de aanpak van veiligheidsproblemen.

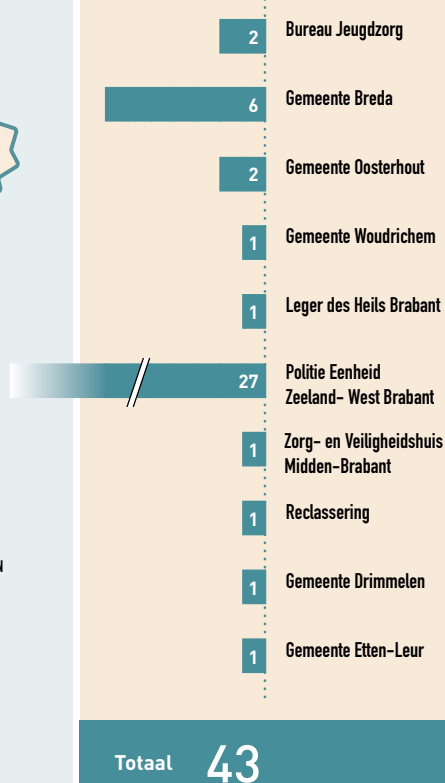
- De regisseurs verbinden vanuit hun onafhankelijke positie het krachtenveld van professionals uit de zorg- en strafrechtketen en gemeenten met elkaar. Zij hebben een uitstekende kennis van de sociale kaart en bieden ondersteuning aan de gehele keten.
- De regisseurs leiden het proces van samenwerking tussen alle betrokken professionals en dragen hier de verantwoordelijkheid voor. Zij beschikken over specifieke vaardigheden om professionals te laten samenwerken en specifieke hulpverlening uit te laten voeren.
- Het Veiligheidshuis heeft doorzettingskracht. Als een betrokken organisatie afspraken niet nakomt, wordt op managementniveau contact gelegd met de desbetreffende organisatie. Met de intentie het proces weer in gang te zetten.
- Door de inzet van procesregie beseffen de professionals dat er gewerkt wordt aan een gemeenschappelijk doel. Door een netwerkoverleg wordt bij iedereen duidelijk dat samenwerking nodig is en dat iedere bijdrage belangrijk is. Iedere professional voelt de verantwoordelijkheid voor een gemeenschappelijk doel.
- De regisseurs werken in een regelruwe omgeving en hebben geen last van protocollen. Zij gebruiken creatieve oplossingen en zijn in staat buiten de geijkte kaders te treden.
- De regisseurs mogen zich op het gebied van de veiligheid met alle betrokkenen bemoeien. Ook eventueel besmettingsgevaar – als bijvoorbeeld een broertje het criminele gedrag van zijn broer dreigt over te nemen – is een argument om dat te doen en om contact op te nemen met de ouders.

2015: Maatwerk complexe problematiek in beeld

Casussen per gemeente

Aanmeldingen per partner

REDEN VAN AANMELDING

OP PROCES

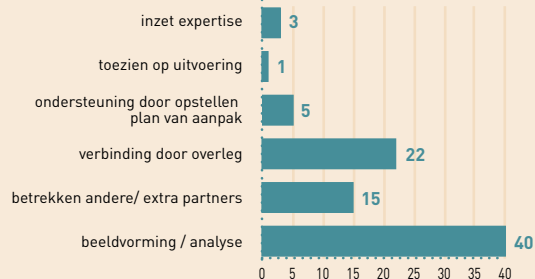

OP INHOUD

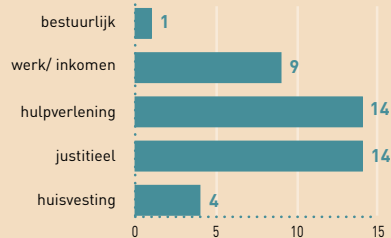

INTERVENTIES

OP PROCES

OP INHOUD

Professionals over de aanpak complexe problematiek:

"De regisseurs lossen knelpunten in de ketenaanpak op."

Jaap Malcontent - adviseur integrale veiligheid gemeente Etten-Leur

"Het Veiligheidshuis is in staat om snel alle betrokken professionals aan tafel te krijgen en heeft alle informatie goed voor handen."

Ronald Slagmolen - coördinator Jeugdveiligheid gemeente Oosterhout

Vooruitblik

Er is een folder ontwikkeld waarin de aanpak complexe problematiek beschreven wordt. Hierin staat wanneer en hoe professionals een casus kunnen aanmelden. In 2016 wordt de nieuwe website van het Veiligheidshuis gelanceerd, met hierop ook aandacht voor de aanpak complexe problematiek.

Het Veiligheidshuis streeft ernaar dat de bekendheid van de aanpak complexe problematiek toeneemt bij professionals in het lokale veld van zorg en welzijn in district de Baronie. Zodat professionals weten dat zij bij de uitvoering van hun werk een beroep kunnen doen op het Veiligheidshuis.

Want het Veiligheidshuis steekt energie in het bieden van maatwerk en is in staat om het verschil te maken, juist daar waar professionals er behoefte aan hebben.

2.2 Casusoverleg

Naast het maatwerk complexe problematiek, zijn er diverse overlegvormen in het Veiligheidshuis voor de bespreking van complexe problematiek. Na een korte beschrijving van de ontwikkelingen rondom het casusoverleg in 2015, volgt een overzicht van de diverse overlegvormen. Per overleg is een toelichting opgenomen en zijn de resultaten (aantal besproken casussen) per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Ontwikkelingen

Spreken met gezinnen

In het algemeen is er in 2015 steeds meer naar gestreefd om te spreken mét in plaats van over gezinnen. In het KR8-Kollektief (zie pagina 26) gebeurt dit inmiddels structureel. Ouders worden uitgenodigd voor de bespreking. Veilig Thuis streeft ernaar om, wanneer er huiselijk geweld of kindermishandeling speelt, zoveel mogelijk met gezinnen te spreken in plaats van over gezinnen.

Daling aantal casussen

Bij veel overlegvormen is er een daling van het aantal casussen te zien. De reden is dat – geheel conform landelijk beleid – er meer zaken worden opgepakt in het voorliggend veld, zodat het Veiligheidshuis meer de focus kan leggen op complexe problematiek. Dit is bijvoorbeeld duidelijk zichtbaar geworden door de invoering van ZSM (zie pagina 31). Strafcasussen over veelplegers en jeugd met een eenvoudig karakter worden daar nu afgehandeld. ZSM kijkt of er bij de afhandeling van een casus meerdere ketens nodig zijn en checkt of een casus al in behandeling is in het Veiligheidshuis. Wanneer dat het geval is, wordt de casus doorgezet naar het Veiligheidshuis. Dat is ook zichtbaar in de veranderde werkwijze bij het overleg over huiselijk geweld en seksueel geweld. De daling van het aantal casussen daar wordt verklaard door een aantal, in de wet beschreven, stappen die Veilig Thuis zet. Veilig Thuis doet, in afstemming met professionals in het lokale veld van zorg en welzijn en de politie, een taxatie van gevaar en risico bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarna volgt besluitvorming over het vervolg. Enkel de zaken die zeer complex zijn of een hoog risico hebben, worden besproken in het huiselijk geweld overleg of scenarioteam seksueel geweld, onder regie van Veilig Thuis.

De daling van het aantal casussen leidt mogelijk tot een wijziging in de structuur van het casusoverleg in het Veiligheidshuis. Eind 2015 is een start gemaakt met een eerste verkenning omtrent dit onderwerp. In 2016 zal duidelijk worden hoe de structuur van het casusoverleg eruit komt te zien.

2015: casusoverleg in beeld

Huiselijk geweld overleg

Maakt een afgestemd scenario op het gebied van strafrecht en zorg, zet snel en efficiënt professionele hulp aan slachtoffer, pleger en kind(eren) systeemgericht in, met als doel huiselijk geweld en kindermishandeling te stoppen.

Scenarioteam seksueel geweld

Maakt een afgestemd scenario op het gebied van strafrecht en zorg, zet snel en efficiënt professionele hulp aan slachtoffer, pleger en kind(eren) systeemgericht in, met als doel seksueel misbruik van het kind of de (licht) verstandelijk beperkte volwassene te stoppen.

MaSS+ overleg (Maatschappelijke Steun Systeem)

Bespreekt complexe problematiek uit de lokale MaSS-netwerken (12 gemeenten rondom Breda), middels de werkwijze van de zorgconferentie.

De lokale MaSS-netwerken zijn actie georiënteerd; politie, gemeente, woningbouwcorporaties en zorg- en dienstverlenende instellingen bespreken complexe problematiek, stellen een casusverantwoordelijke aan en voeren de geplande acties uit. De zorgconferentie wordt ingezet om met de cliënt en allen die betrokken zijn een doorbraak te bewerkstelligen in de vaak lang bestaande problematiek.

Het MaSS+ overleg komt in beeld wanneer de middelen om verbetering te brengen in de situatie ontoereikend zijn, vooral als er sprake is van ernstige overlast, bedreiging of strafbare feiten in relatie tot complexe problematiek. In het MaSS+ overleg is er de beschikbaarheid van het Openbaar Ministerie en andere justitiële partners, dat is een meerwaarde. Middels de werkwijze van de zorgconferentie is er dan sprake van "Alle Hens aan Dek". Vaak wordt drang en dwang aangewend om een situatie te doorbreken.

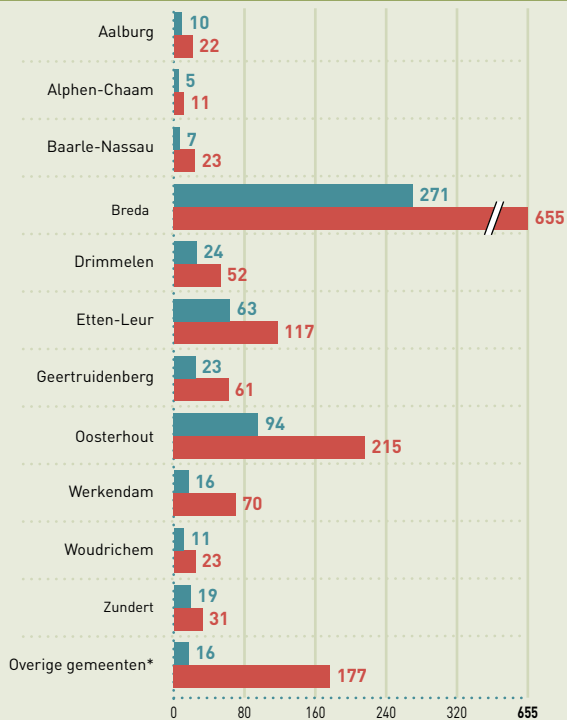
Zittingen

Taakstraf Openbaar Ministerie jeugd (Trip-zitting)

Legt een sanctie op in de vorm van een taakstraf, geldboete, leerstraf, Voorwaardelijke Sepot of een tussenbeslissing aan jongeren tussen 12 en 18 jaar. Dit gebeurt tijdens een zitting waarbij een parketsecretaris namens de officier van justitie het gesprek voert met jeugdige en ouders.

* 'Overige gemeenten' - gemeenten die buiten het werkgebied van district de Baronie vallen

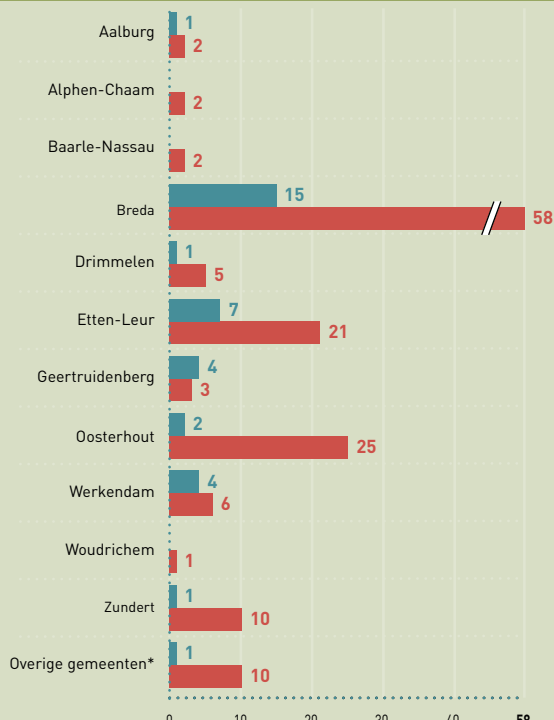
HUISELIJK GEWELD OVERLEG

TOTALEN 2015: 559 2014: 1457

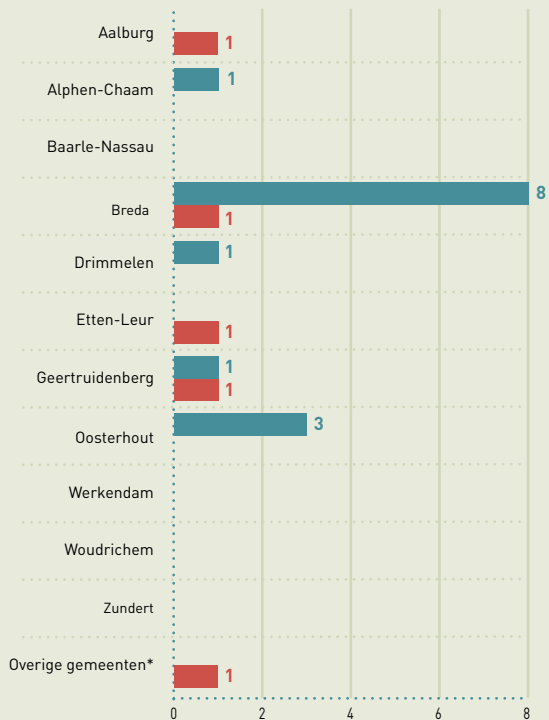
2015
2014

SCENARIOTEAM SEKSUEEL GEWELD

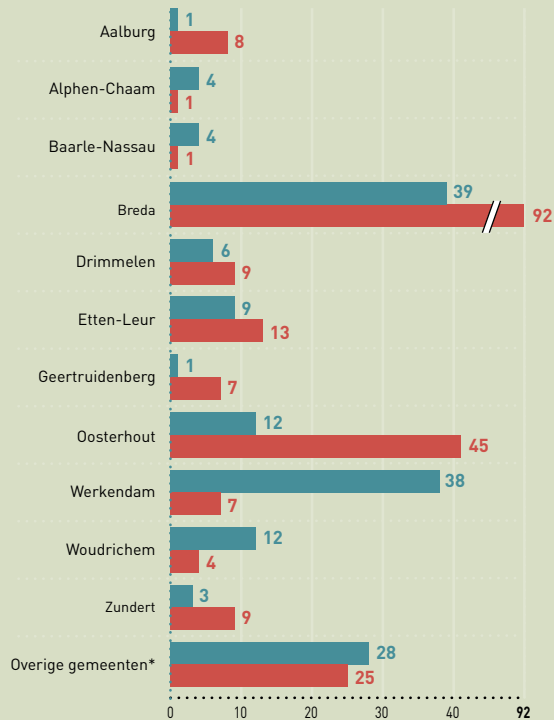
TOTALEN 2015: 36 2014: 145

MASS+ OVERLEG (MAATSCHAPPELIJKE STEUN SYSTEEM)

TOTALEN 2015: 14 2014: 5

TRIP-ZITTINGEN

TOTALEN 2015: 157 2014: 221

2015: casusoverleg in beeld

Jeugd straf

Bestaat uit het Strafoverleg Jeugd (SOJ) en Justitieel Casusoverleg Jeugd (JCO).

Strafoverleg Jeugd (SOJ)

Maakt een richtinggevend strafadvies voor alle jongeren in voorlopige hechtenis of schorsing daarvan. Volgt en monitort jongeren die onder andere een GBM (gedragsbeïnvloedende maatregel) opgelegd hebben gekregen en een (voorwaardelijke) PIJ. Gericht op voorkomen van herhaling.

Justitieel Casusoverleg Jeugd (JCO)

In 2015 vond er geen JCO meer plaats in het Veiligheidshuis.

Leerplicht Casusoverleg (LCO)

Neemt strafrechtelijke afdoeningsbeslissingen voor overtredingen in het kader van de Leerplichtwet (Halt, Trip-zitting of kantonzitting). Voor schoolverzuimers, en ouders als zij medeverdachten zijn.

Casusoverleg veelplegers

Bepaalt een aanpak voor personen 18+ die meer dan tien misdrijven hebben gepleegd. De aanpak is persoonlijk en gericht op doorbreken van patronen, voorkomen van herhaling, terugdringen onveiligheid lokale samenleving en overlast in de samenleving, straf en zorg op maat. Voor deze doelgroep wordt ISD als maatregel ingezet wanneer alle andere scenario's zijn uitgeput.

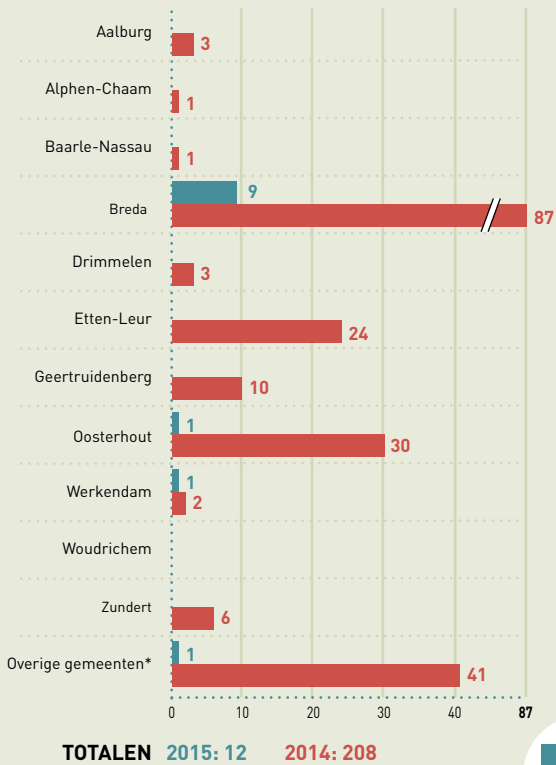
Inrichting Stelselmatige Daders overleg (ISD)

Plaatst meerderjarige stelselmatige daders in een daartoe aangewezen inrichting. Betreft veelal personen zonder vaste woon- of verblijfplaats. We onderscheiden potentiële ISD-ers, voorwaardelijk ISD, opgelegde maatregel ISD, nazorg ISD.

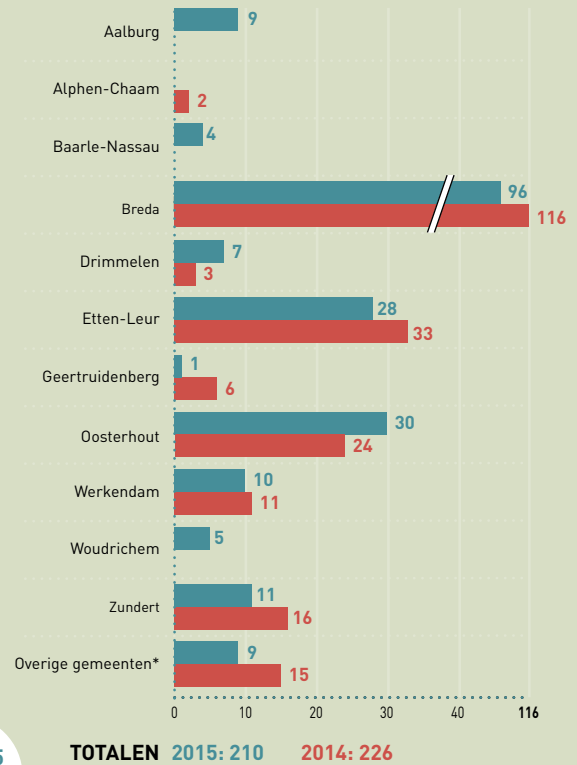
* 'Overige gemeenten' - gemeenten die buiten het werkgebied van district de Baronie vallen

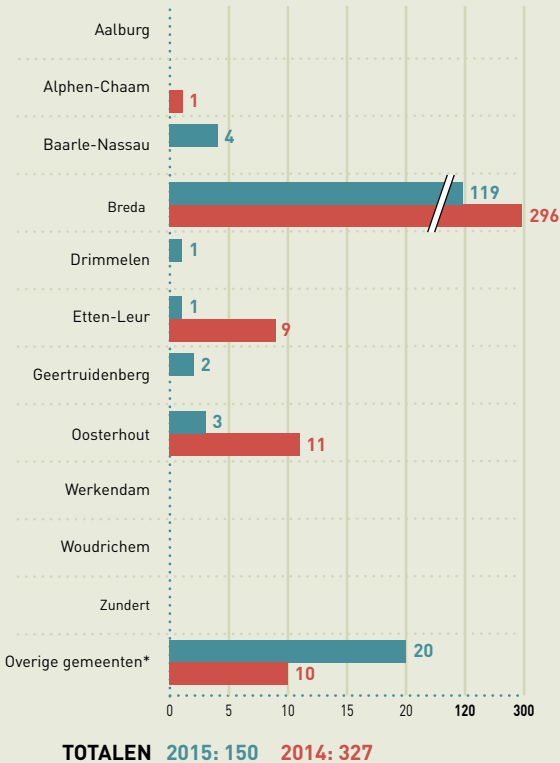
JEUGD STRAF

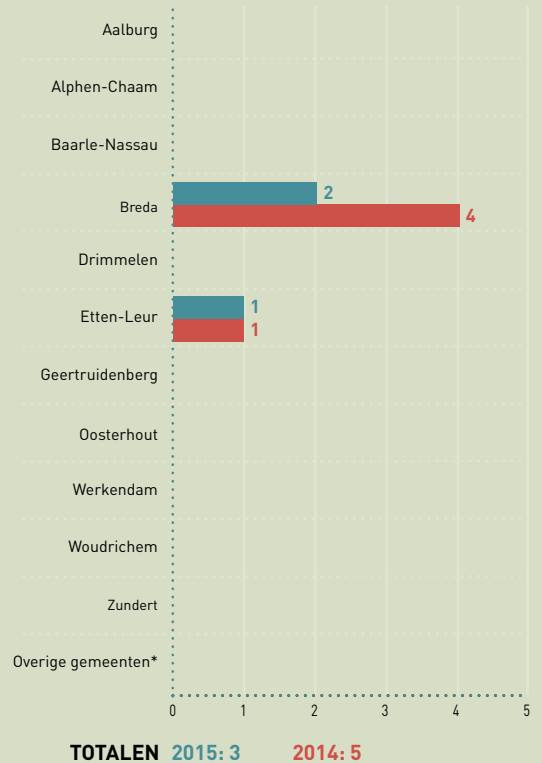
LEERPLICHT CASUSOVERLEG (LCO)

CASUSOVERLEG VEELPLEGERS

INRICHTING STELSELMATIGE DADERS OVERLEG (ISD)

2015: casusoverleg in beeld

KR8-Kollektief West-Brabant

Bespreekt een Verzoek tot Onderzoek (VTO) en neemt het besluit of een raadsonderzoek ten behoeve van een kinderschermingsmaatregel nodig is. Het VTO is door een hulpverlener ingediend, omdat er zorgen zijn over de veiligheid van het kind. Bij de bespreking van het VTO worden de ouders uitgenodigd en de kinderen zelf ook, wanneer zij ouder zijn dan 12 jaar en wanneer mogelijk. De bespreking wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter vanuit de gemeente. Verder zijn hierbij aanwezig: een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming, een medewerker van Veilig Thuis en de hulpverlener die het verzoek heeft ingediend, eventueel ondersteund door andere hulpverleners die bij het gezin betrokken zijn.

In het KR8-Kollektief zijn in 2015 zorgen over de veiligheid van 130 kinderen besproken. Deze kinderen zijn in het KR8-Kollektief per gezin besproken. Het registratiesysteem registreert geen gezinnen. Het KR8-Kollektief is in het vierde kwartaal van 2014 gestart. 2015 is het eerste jaar waarover cijfers gepresenteerd kunnen worden.

Hooligans in beeld overleg

Bespreekt (groepen) hooligans die geweld plegen in en om het stadion en elders (onder andere in het uitgaansleven) en bepaalt een aanpak op maat die zowel preventief als repressief van aard kan zijn.

Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen gemeente Breda (BIJ)

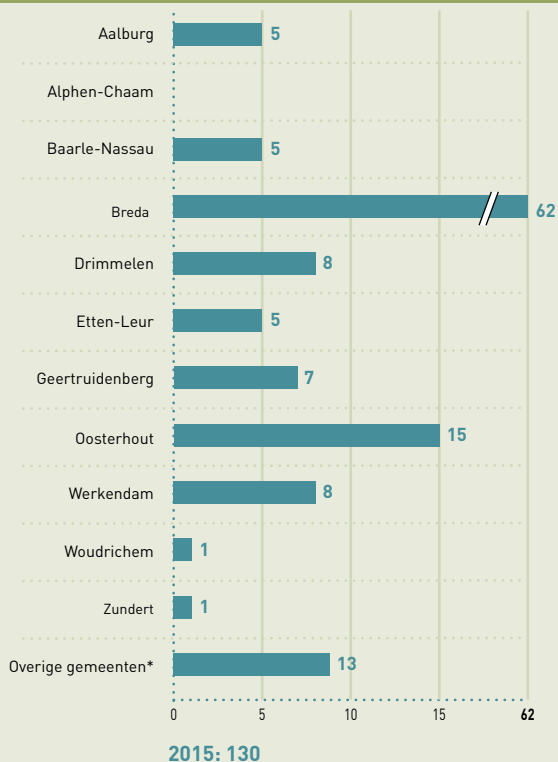
Maakt een aanpak om maatschappelijke beroering te voorkomen bij terugkeer van ex-gedetineerden in de maatschappij. Deze zijn bekend met zeden- en/of zware geweldsdelicten.

Nazorg ex-gedetineerden

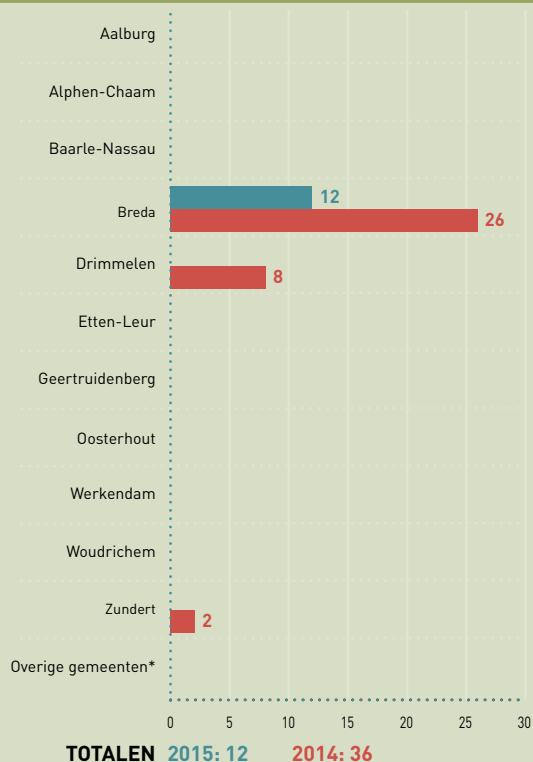
Heeft als doel het voorkomen van terugval van personen die uit detentie komen. De vijf basisvoorwaarden voor re-integratie zijn: wonen/onderdak, inkomen uit uitkering of werk, het beschikken over een ID-bewijs, ondersteuning op het gebied van schulden en zorg (in de meest brede zin van het woord).

* 'Overige gemeenten' - gemeenten die buiten het werkgebied van district de Baronie vallen

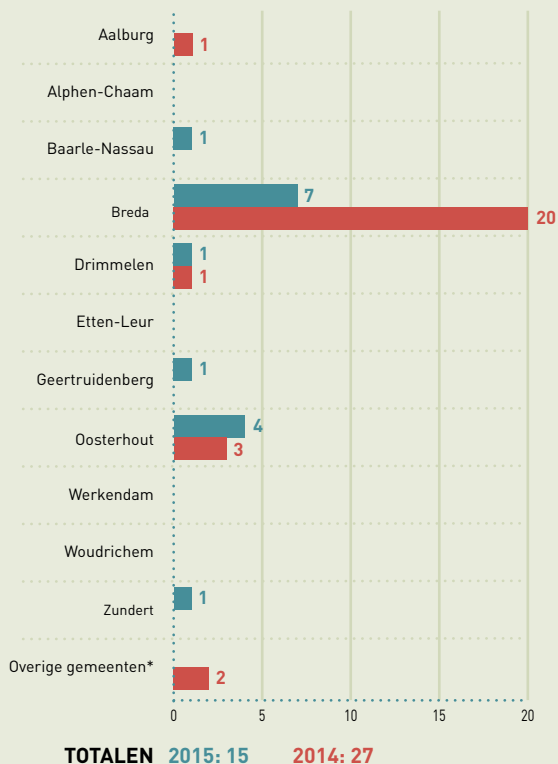
KR8-KOLLEKTIEF WEST-BRABANT

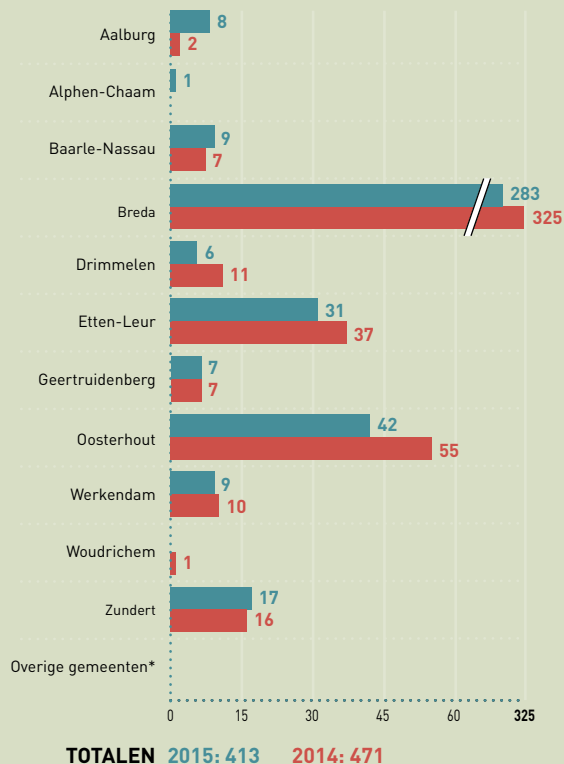
HOOLIGANS IN BEELD OVERLEG

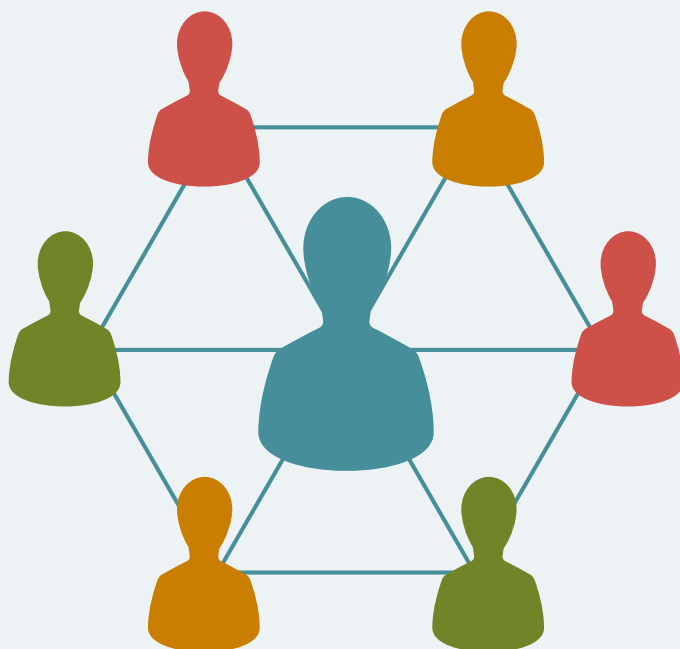
BESTUURLIJKE INFORMATIEVOORZIENING JUSTITIABELEN GEMEENTE BREDA

NAZORG EX-GEDETINEERDEN

3. Veiligheidshuis: een netwerk

Het Veiligheidshuis verbindt professionals uit de verschillende disciplines straf, zorg en bestuur op verschillende manieren. In dit hoofdstuk aandacht voor de bijeenkomsten die in het Veiligheidshuis plaatsvinden, diverse samenwerkingsvormen en de faciliteiten waar partners van het Veiligheidshuis gebruik van kunnen maken.

Bijeenkomsten

Regelmatig worden er themabijeenkomsten gehouden door partners van het Veiligheidshuis. Deze bijeenkomsten staan in het teken van informatie-uitwisseling. Vaak zijn dit ook gelegenheden waar professionals kunnen brainstormen over onderlinge samenwerkingsmogelijkheden.

Een voorbeeld hiervan is de themabijeenkomst radicalisering, die de politie in 2015 organiseerde. Veel verschillende professionals kregen uitleg over de werkzaamheden van de afdeling contra terrorisme van de politie. Er was aandacht voor radicalisering in het algemeen en jihadisme in het bijzonder.

In september vond de jaarlijkse netwerkdag plaats. Ruim 100 professionals van diverse disciplines waren aanwezig. Deze dag ging van start met een aantal elevator pitches over onder andere het interventieteam huiselijk geweld, de sociale wijkteams en het KR8-Kollektief. Vervolgens was er gelegenheid om met de diverse sprekers van de pitches in gesprek te gaan. De regisseurs complexe problematiek gaven op deze dag ook een presentatie over hun werkwijze. Samenvattend was deze dag een bonte verzameling van interessante ontmoetingen tussen de diverse professionals.

De kracht van dergelijke initiatieven is dat er vaak nieuwe ideeën ontstaan en plannen gemaakt worden.

Naar aanleiding van de themabijeenkomst radicalisering wordt, in samenwerking met de gemeente, voor professionals een cursus 'herkennen van radicalisering' voorbereid.

Op de netwerkdag werd duidelijk dat het belangrijk is voor het Veiligheidshuis om de contacten met de sociale wijkteams te versterken. Hetzelfde geldt voor de ambtenaren openbare orde en veiligheid van de elf gemeenten uit het district. De regisseurs complexe problematiek hebben inmiddels contacten gelegd met deze professionals.

In de loop van 2015 is duidelijk geworden dat partners het Veiligheidshuis vooral zien als Verbinder van straf en zorg. Het is nog niet geheel duidelijk hoe deze rol het best vertolkt kan worden. Daarover vindt in 2016 regionale afstemming plaats.

Samenwerking

De verbinding tussen professionals uit verschillende disciplines wordt daarnaast zichtbaar door de diverse vormen van samenwerking, waaraan het Veiligheidshuis een bijdrage levert.

Projecten met partners

ZSM

Er is een structuur gecreëerd voor de samenwerking tussen ZSM* en het Veiligheidshuis. Afspraken zijn er gemaakt over de wijze van informatie-uitwisseling en afstemming op casusniveau.

Momenteel doet de werkgroep 'ZSM en contextgericht werken' (bestaand uit vertegenwoordigers van ZSM en de Veiligheidshuizen) onderzoek naar besluitvorming en beschikbaarheid van de informatie. Met als doel nagaan of de afspraken sluitend zijn en of partijen bij het nemen van een afdoeningsbesluit over de juiste informatie beschikken.

*Wat is ZSM?

ZSM is een initiatief van het Openbaar Ministerie dat sinds 2012 in het hele land wordt toegepast. ZSM staat voor: Zo Snel, Slim, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk. Het is een werkwijze waarbij, voor iedereen die is aangehouden of ontboden voor verhoor, binnen zes uur wordt beoordeeld of er sprake is van:

1. Voldoende bewijs
2. Complicaties in de persoon (eerdere overlast/delicten)
3. Complicaties bij slachtoffer (schade/letsel)
4. Relevante context van het delict (probleemgezin/-groep/-wijk)

Het doel is betekenisvol te handelen met de meest passende afdoeningsmogelijkheden. Dit kan straf zijn, een nader onderzoek, maar bijvoorbeeld ook mediation of de integrale aanpak in het Veiligheidshuis.

Op één locatie werken onder de leiding van de officier van justitie een team van medewerkers van het OM, de politie, de Raad voor de Kinderbescherming en Slachtofferhulp samen. De ZSM voor het district de Baronie is gevestigd bij de politie in Breda. Hier wordt 14 uur per dag, 7 dagen per week gewerkt. ZSM richt zich op veel voorkomende criminaliteit en is niet bedoeld voor complexe zaken.

Bron: Markiezine, Zorg- en Veiligheidshuis de Markiezaten, januari 2014

Pilot ISD

Het aantal jongvolwassen veelplegers neemt de laatste jaren weer toe. Eén van de strafrechtelijke maatregelen die een officier van justitie ter zitting aan de rechter kan vragen is het plaatsen van de verdachte in een inrichting voor stelselmatige daders. Vanwege verschillende redenen wordt van deze maatregel nog te weinig effectief gebruik gemaakt. Door middel van een pilot werkt het Openbaar Ministerie aan het optimaliseren van het inzetten van deze maatregel. Het Veiligheidshuis doet mee aan deze pilot. De medewerkers van het Veiligheidshuis werken dan met name aan het dossier dat het Openbaar Ministerie aan de rechter voorlegt en aan de nazorg, wanneer de intramurale fase wordt beëindigd.

Samenwerking met Veiligheidshuizen

Verder heeft het Veiligheidshuis een goede samenwerking met de andere Veiligheidshuizen. De V-Zuid is een informeel verband van de Veiligheidshuizen in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, waar ketenmanagers elkaar op de hoogte houden van de ontwikkelingen en de wijze waarop zij hun rol daarin oppakken. De ketenmanagers treffen elkaar zo'n twee tot vier keer per jaar.

In de regio Zeeland - West-Brabant stemmen de Veiligheidshuizen formeel hun beleid en werkwijze op elkaar af in een maandelijks overleg onder voorzitterschap van het hoofd Beleid en Strategie van het Openbaar Ministerie, die als enige een bestuurdersrol heeft

in alle vier de Veiligheidshuizen. Vanuit dit overleg worden daarnaast regionale projecten gecoördineerd.

De Landelijke Vereniging van Managers van Veiligheidshuizen richt zich op de kwaliteit van de netwerkfunctie van de Veiligheidshuizen. Dit doet zij door voor de managers uitwisselingen te organiseren en een deskundigheidsprogramma aan te bieden. De manager van Veiligheidshuis Baronie Breda is voorzitter van het bestuur.

Faciliteiten

Alle partners maken gebruik van de faciliteiten van het Veiligheidshuis. Er wordt gebruik gemaakt van werkplekken, spreekkamers, vergaderruimte en beveiliging, maar ook van administratieve ondersteuning en ICT. De intensiteit waarmee de partners gebruik maken van de faciliteiten is echter verschillend. Waar sommige partners een team van professionals een fulltime werkplek geven in het Veiligheidshuis, zien andere partners het pand slechts als een ontmoetingsplek. Alle werkplekken zijn in gebruik en de vergaderruimten en spreekkamers worden intensief gebruikt.

Financiële verantwoording

Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
LASTEN			
Personele uitgaven	499.583	516.721	393.391
Materiële uitgaven	239.049	244.688	296.408
Pand, energie en beveiliging	124.442	143.800	173.833
Schoonmaak, sanitair en catering	15.945	15.000	15.564
Onderhoud en inrichting	708	2.000	748
Kantoorbehoeften	13.826	16.077	11.476
Vervoer	6.086	6.244	1.798
Automatisering en telefonie	62.877	59.567	84.878
Onderzoek, ontwikkeling en representatie	15.165	2.000	8.110
Resultaat voordelig*	85.189	-	-
Totaal Lasten	823.821	761.408	689.798

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
BATEN			
Subsidies	273.743	268.000	273.743
Ministerie van Veiligheid en Justitie	153.743	148.000	153.743
Gemeente Breda	120.000	120.000	120.000
Overige bijdragen	451.314	392.000	391.458
Deelnemende gemeenten	224.414	227.000	246.458
Overige instanties	226.900	165.000	145.000
Incidentele bijdragen	98.764	98.148	725
Gemeente Breda	98.148	98.148	-
Diverse	616	-	725
Resultaat nadelig	-	3.260	23.872
Totaal Baten	823.821	761.408	689.798

* Het jaar 2015 is afgesloten met een positief resultaat dat werd behaald door het verlenen van faciliteiten aan de netwerkpartners. Dat zal in 2016 worden ingezet voor het verbeteren van de maatwerk aanpak van complexe problematiek.

Bijlage

Partners:

- Gemeente Aalburg
- Gemeente Alphen-Chaam
- Gemeente Baarle-Nassau
- Gemeente Breda
- Gemeente Drimmelen
- Gemeente Etten-Leur
- Gemeente Geertruidenberg
- Gemeente Oosterhout
- Gemeente Werkendam
- Gemeente Woudrichem
- Gemeente Zundert
- Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant
- GGD West-Brabant
- GGz Breburg
- Halt
- Instituut voor Maatschappelijk Welzijn Breda
- MEE
- Novadic-Kentron
- Openbaar Ministerie
- Penitentiare Inrichting Breda
- Politie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Reclassering Nederland
- Safegroup
- Stichting Maatschappelijke Opvang Breda e.o.
- Surplus Welzijn
- Veilig Thuis West-Brabant

COLOFON

April 2016

Uitgave:

Veiligheidshuis Baronie Breda

Tekst & redactie:

Anne Leendertse - Woorden Geven

Ontwerp & illustraties:

Maarten van den Beemt

CONTACTGEGEVENS

Veiligheidshuis Baronie Breda

Stadserf 2

4811 XS Breda

076 - 5298200

veiligheidshuis.breda@om.nl

www.veiligheidshuisbaroniebreda.nl

